

Gabriela Wiktorczyk

Biblioteka Miejska w Łodzi

Polskie Towarzystwo Biblioterapeutyczne, Koło Łódzkie

e-mail: gabriela.wiktorczyk@biblioteka.lodz.pl

 <https://orcid.org/0009-0009-8893-1507>

„Biblioterapia w szczególnej misji” Relacja z VIII Ogólnopolskiej Konferencji Biblioterapeutycznej (Opole, 26–28 września 2024 r.)

DOI: <https://doi.org/10.18778/0860-7435.40.12>

W dniach 26–28 września 2024 r. odbyła się VIII Ogólnopolska Konferencja Biblioterapeutyczna. Hasło przewodnie konferencji brzmiało: „Biblioterapia w szczególnej misji”.

Organizatorami konferencji byli: Opolskie Centrum Edukacji, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu oraz Polskie Towarzystwo Biblioterapeutyczne i Uniwersytet Opolski.

Konferencja została objęta patronatem Wojewody Opolskiego, Marszałka Województwa Opolskiego, TVP 3 i Radia Opole.

Konferencja biblioterapeutyczna w Opolu-Niwkach jest bez wątpienia najważniejszym w roku wydarzeniem branżowym, w którym udział biorą bibliotekarze różnych typów bibliotek (publicznych, szkolnych, pedagogicznych i naukowych), nauczyciele, pedagodzy i psycholodzy. Program konferencji obejmuje wykłady i warsztaty metodyczne, które dostarczają narzędzi i inspiracji do pracy biblioterapeutycznej. To także okazja do nawiązania wartościowych kontaktów, wymiany doświadczeń i dzielenia się dobrymi praktykami.

Pierwszy dzień konferencyjny, odbywający się na Uniwersytecie Opolskim w Auli „Błękitnej” Collegium Maius miał charakter wykładowy. Uroczystego otwarcia konferencji dokonali: Ireneusz Podolak – dyrektor Opolskiego Centrum Edukacji, Robert Węgrzyn – członek zarządu Województwa Opolskiego oraz Justyna Jurasz – prezes Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego.

Następnie uczestnicy wysłuchali wykładów:

- *Wpływ biblioterapii na mózg – neuropsychologiczne aspekty zastosowania bajki i metafory*, który zaprezentowała Klaudia Koda-Sujecka z Poradni Psychologicznej w Szczecinie;
- *Obraz wykluczenia w najmniejszej książce dla dzieci* dr Ilony Gumowskiej-Grochot z Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie;
- *Biblijne drogowskazy szczęśliwego życia. Narzędzia biblioterapii i arteterapii w pracy z tekstem sakralnym* – dr hab. Anastazji Seul, prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego;
- *Etapy przepracowania urazu pod wpływem tekstu terapeutycznego* – wykład dr Marii Molickiej, prekursorki metody bajkoterapii w Polsce, autorki bajek terapeutycznych i publikacji z zakresu bajko- i biblioterapii;
- *Bajki, mity i fakty na spektrum. O tym, jak wyobrażenia wznoszą mury albo budują mosty w naszych głowach* Anny Janik, Prezes Fundacji Fiona;
- *Biblioterapia kliniczna* – wykład Tomasza Kutę, psychologa i terapeuty.

Kolejne cztery wystąpienia ujęte zostały w blok zatytułowany *Z praktyki biblioterapeuty*, w ramach którego zaprezentowane zostały relacje z realizacji zajęć, programów i projektów biblioterapeutycznych.

Były to następujące wystąpienia:

- *Podróże do krain serdecznych – towarzyszenie osobom z chorobami demencyjnymi*, podczas którego swoimi doświadczeniami podzieliła się Magdalena Kowalska-Cheffey z Wielkiej Brytanii;
- *O działaniach Polskiej Szkoły Polonijnej w Nowym Jorku* mówiła Magdalena Fabich – surgopedagog, nauczyciel wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego;
- *MAKI – rozkwit integracji polsko-ukraińskiej w placówkach oświatowych* – o realizacji zajęć w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Warszawie opowiedziały Agata Kyzioł-Cieśla i Katarzyna Gołubiew;
- *Z kolei o Książkach wspierających rodziców i opiekunów dzieci ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi* mówił Mariusz Kiełtyka z Gminnej Biblioteki Publicznej w Gryfinie.

Ten blok dobrych praktyk i dzielenia się przemyśleniami związanymi z realizacją działań biblioterapeutycznych był wyjątkowo inspirujący dla praktyków, tym bardziej, że poruszono wiele aspektów pracy z różnymi grupami odbiorców: dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, dziećmi ukraińskimi czy seniorami.

Po zakończeniu części merytorycznej uczestnicy przemieścili się do restauracji „Szara willa” w Opolu, gdzie ugoszczeni zostali obiadem.

Kolejnym punktem pierwszego dnia konferencji była wizyta w Galerii Sztuki Współczesnej, gdzie można było obejrzyć wystawę „Rytmy i algorytmy” oraz wziąć udział w warsztacie ruchowym, który przeprowadziła Magda Wolnicka.

Zwieńczeniem wieczoru była natomiast wizyta w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu i spektakl taneczny „Wow”.

Drugi, warsztatowy dzień konferencji odbywał się w ośrodku szkoleniowym Opolskiego Centrum Edukacji w Niwkach. Przez cały dzień zajęciom towarzyszył kiermasz wydawnictwa No Bell oraz Gdańskiego Wydawnictwa Psychologicznego.

Blok warsztatów poprzedził wykład dr Elżbiety Zubrzyckiej pt. *Cisza i bałas. Znaczenie dźwięku w rozwoju i codziennym życiu.*

Następnie uczestnicy wzięli udział w trzech wybranych przez siebie warsztatach, spośród następujących propozycji:

- *Mosty na styku neuroodmienności. O etycznym wsparciu osób autystycznych oraz inkluzji i wymianie na styku neuroróżnorodności* prowadzonych przez Annę Janik;
- *Asertywność dzisiaj. Psalm 1* dr hab. Anastazji Seul;
- *O odkrywaniu piękna w sobie – zajęcia jogi* prowadzone przez Małgorzatę Miodyńską;
- *Podróż do krain serdecznych – towarzyszenie osobom z chorobami demencyjnymi* Magdaleny Kowalskiej-Cheffey;
- *Dźwięki, które uzdrwiają – legendy i fakty* dr Elżbiety Zubrzyckiej;
- *Nowoczesne technologie w biblioterapii – praktyczne zastosowanie. Wykorzystanie nowatorskiego sprzętu w pracy z dziećmi i osobami dorosłymi z zaburzeniami koncentracji uwagi oraz problemami w nauce* – prowadzone przez Mariolę Kulawik-Sowadę;
- *Narracje górskie i podróżnicze* dr Dagmary Łupickej-Szcześnik z Akademii Nauk Stosowanych w Pile;
- *Emocje zapisane w książkach* – warsztat Barbary Szczepanik z Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Warszawie, która podzieliła się swoją sprawdzoną w pracy z dziećmi i młodzieżą listą lektur dotyczących

emocji i uczuć oraz ćwiczeniami na nich bazującymi do wykorzystania na zajęciach biblioterapeutycznych.

Szczególnie wartościowy mógł okazać się udział w zajęciach O *odkrywaniu piękna w sobie* przeprowadzonych przez Małgorzatę Miodońską z „Yoga Corner” w Gliwicach. Praktyka jogi, ćwiczenia oddechowe, które były częścią warsztatu pokazały, że można łączyć te dziedziny, jogę i biblioterapię w dążeniu do wspólnego celu, jakim jest podnoszenie poczucia własnej wartości, kształtowanie rezylencji, radzenie sobie ze stresem i budowanie dobrostanu.

W drugiej części dnia uczestnicy mieli okazję uczestniczyć w warsztacie *Opowieści taneczne*, który zrealizowała choreoterapeutka Regina Wolska oraz warsztatach dźwiękoterapii prowadzonych przez Wiesława Walasa – dyrektora Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kępie. Warsztatowi towarzyszył wyciszający i relaksujący koncert mis i gongów zatytułowany *Znajdź w sobie ciszę*.

Uroczysta, integracyjna kolacja zakończyła drugi dzień konferencji.

Trzeci dzień rozpoczął się wykładem dr hab. Mariusza Jędrzejko, prof. Akademii Piotrkowskiej, pt. *Dzieci i młodzież w zawirowanej rzeczywistości – o naturze współczesnych zachowań ryzykownych*. Wykładowi towarzyszył certyfikowany warsztat *Cyberzaburzenia – zjawisko, diagnostyka, profilaktyka, wprowadzenie do terapii*. Były to ciekawe i skłaniające do refleksji zajęcia, tym bardziej, że prowadzący podzielił się swoimi doświadczeniami z gruntu zawodowego i prywatnego.

Na zakończenie konferencji uczestników zaproszono do udziału w wycieczce do Parku Nauki i Ewolucji Człowieka w Krasiejowie.

Tematyka VIII Ogólnopolskiej Konferencji Biblioterapeutycznej dotyczyła w dużej mierze osób ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, neuro-różnorodnych, wykluczonych społecznie. Przewijał się również temat powodzi, która w okresie poprzedzającym konferencję dotknęła tereny województwa opolskiego powodując traumatyczne doświadczenia u dzieci i konieczność poradzenia sobie z trudnymi emocjami. To właśnie tu leży szczególna misja biblioterapii i lecznicza moc odpowiednio dobranej literatury. Co więcej: z biblioterapią łączą się i przenikają nawzajem inne dziedziny arteterapii: muzykoterapia, choreoterapia, teatroterapia, a wykorzystując je można jeszcze skuteczniej wspierać odbiorców tych działań.

Nad przebiegiem całej konferencji czuwała Justyna Jurasz – nauczyciel bibliotekarz z Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Opolu, prezes Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego.

Biblioterapia w szczególnej misji...

Polskie Towarzystwo Biblioterapeutyczne powstało w 1997 r. Swoją siedzibę ma we Wrocławiu. Zrzesza 217 członków skupionych w 11 kołach terenowych w całej Polsce (stan wg sprawozdania za 2024 rok.)¹

Towarzystwo prowadzi działalność edukacyjną w zakresie biblioterapii poprzez organizację szkoleń, kursów i konferencji. Jest wydawcą czasopisma „Biblioterapeuta”. We współpracy z PTB co roku w październiku wydawany jest dodatek do „Biblioteki w Szkole” – „Biblioterapia w szkole”, w którym zamieszczane są scenariusze lekcji i warsztatów biblioterapeutycznych dla dzieci i młodzieży. PTB przyznaje także patronat książkom o charakterze biblioterapeutycznym, by wspomnieć chociażby o pozycjach wydawnictw Mamania czy Wrażlive. Spotkania członków kół terenowych w poszczególnych miastach to okazja do dzielenia się doświadczeniami, uczestnictwa w warsztatach. Służą one także integracji środowiska.

Konferencja biblioterapeutyczna w Opolu to jedno z flagowych wydarzeń PTB. Udział w niej to niezwykle cenne doświadczenie, pozwalające na rozwijanie wiedzy, podnoszenie kompetencji; motywujące do dalszej pracy. To także forum spotkań z innymi pasjonatami biblioterapii, dzielenia się pomysłami i inspiracjami. Kolejna, IX Ogólnopolska Konferencja Biblioterapeutyczna, planowana jest na październik 2025 r.

---

¹ Źródło: https://ptb.edu.pl/images/dokumenty/sprawozdania/Sprawozdanie_PTB_2024.pdf (dostęp 23.07.2025).